

Direktoratet for e-helse

Pb 221 Skøyen
0213 OSLO

Vår referanse: 19/02424-38
Arkivkode: G00 &00
Saksbehandler: Terje Wistner
Deres referanse:
Dato: 23.06.2022

Høringsvar: Forslag til prinsipper for bruk av markedet på e-helseområdet

Vi viser til høring vedrørende forslag til prinsipper for bruk av markedet på e-helseområdet, datert 15. mars 2022 med ref.: 22/219

Høringsutkastet beskriver fem *Foreslåtte prinsipper for bruk av markedet*, som er utformet for å gi helse- og omsorgssektor kunnskapsbasert veiledning til å ta gode valg ved bruk av næringslivet. Prinsippene er beregnet for å bidra til å forbedre samarbeidsforholdet mellom partene, og omhandler faglige råd knyttet til sourcingstrategi, kontrakts valg, næringsutvikling, samspillsnormer og forutsigbarhet.

Prinsippene er generelle i sin utforming og bruken av disse vil variere basert på kontekst og strategiske valg. Det vil være nyttig for kommunal sektor å ha kjennskap til prinsippene.

Behov for samordnet leverandørdialog

KS mener det er viktig med en felles og samordnet leverandørdialog på de prioriterte eHelseområdene, for å sikre felles og god leverandør oppfølging. Sektoren som helhet er avhengig av leverandører for å få gode løsninger, pasientjournalssystemer og velferdsteknologiske løsninger spesielt. En felles leverandørdialog, spesielt i samarbeid mellom kommune og stat, vil gi mer gjennomslagskraft enn den enkelte helseaktør, spesielt hvis dette sees i sammenheng med økonomiske incentiver. Felles leverandørdialog vil videre kunne bidra til en sterkere kraft bak behovet for felles standarder. Ulike behandlingsnivåer vil kunne samhandle bedre. Innbyggere med behov for tjenester fra flere behandlingsnivåer, vil oppleve at behandlingsforløpet har økt samhandling på tvers av instanser. En felles leverandørdialog vil også kunne være en viktig arena som tydeliggjør forventninger til leverandørene slik at de gjør nødvendige investeringer i eksisterende løsninger, og tilrettelegger for nye digitale løsninger og digital samhandling.

Samtidig – og det kan ikke bli understreket nok – i kommunal sektor er vi helt avhengig av at leverandørdialogen sees i sammenheng på tvers av sektorer. Mange av leverandørene leverer løsninger på tvers av tjenesteområder, og gjenbraker standarder og løsningskomponenter. Fragmentert leverandørdialog uten å se tjenestesektorer i sammenheng vil bidra til å forsterke kompleksiteten i sum. Det er viktig at det også fra statlig side derfor jobbes på tvers av sektorer i dette arbeidet.

Leverandørutviklingsprogrammet og relasjon til prinsippene

KS mener prinsippene er fine og at de vil vurderes benyttet når det er hensiktsmessig. KS ønsker å anføre at det er viktig at arbeidet med prinsippene fremover tar utgangspunkt i allerede etablerte strukturer og samarbeid, og ikke oppretter nye kun for dette formålet. Et eksempel som kan gis oppmerksomhet i denne sammenheng er Leverandørutviklingsprogrammet (LUP), i sin tid startet som et unikt samarbeid

mellom KS og NHO – siden supplert med de statlige virkemiddelaktørene (Forskningsrådet, Innovasjon Norge og DFØ).

LUP har det siste tiåret vært en aktiv pådriver for at statlige og kommunale virksomheter skal skape innovasjon gjennom sine anskaffelser og har i over 200 anskaffelser hittil bidratt til signifikante utslippskutt, arbeidsplasser og offentlige besparelser – og vært en viktig bidragsyter til realiseringen av velferdsteknologiprogrammets målsettinger. Innovative anskaffelser handler om å utnytte mulighetene som ligger i anskaffelsesregelverket og virkemiddelapparatet til å kjøpe bedre produkter og tjenester. Formålet er bedre og mer effektive tjenester, næringsvekst og lavere utslipp.

Tre grunnleggende forutsetninger har gjort at programmet har kunnet skape disse resultatene:

- Det likeverdige samarbeidet mellom stat, kommune og næringsliv har gitt programmet sterk legitimitet.
- Programmet har fått lov til å løpe i front og vise vei.
- Alt har vært basert på konkrete innkjøp som stat og kommune uansett skulle gjennomføre.

Dette har gitt innovasjoner hos næringslivet, som har bidratt til å modernisere stat og kommune. Programmet har hatt en særlig satsing på helseteknologi, med flere eksempler på god helsenæringsutvikling. En rekke kommuner er partnere i programmet, Helse Vest har nylig kommet med og også Helse Sør-Øst og Sykehusinnkjøp er partnere i programmet. Mer her:

<https://innovativeanskaffelser.no/anskaffelser-arkiv/>

Mer om LUP her: <https://innovativeanskaffelser.no/>

Lokale og regionale myndigheter har et aktivt engasjement for næringsutvikling, siden dette ligger til samfunnsutviklerrollen deres. Mange kommuner og fylkeskommuner har derfor også en velutviklet næringspolitikk. Den siste anskaffelsesundersøkelsen (tidligere modenhetsanalysen) gjennomført av DFØ viser at kommuner i større grad benytter seg av innovative anskaffelser og dialogrettet anskaffelsesmetodikk enn statlige virksomheter.

HO21-rådet har for øvrig også nylig diskutert tiltak knyttet til temaet, der en av anbefalingene var å oppfordre regjeringen til å utvikle en handlingsplan for innovative anskaffelser innen helse. Dette må også sees i sammenheng med at styret i Leverandørutviklingsprogrammet tidligere i år vedtok å arbeide for at Regjeringen etablerer en handlingsplan eller strategi for innovative anskaffelser.

Med vennlig hilsen

Kristin Weidemann Wieland
Områdedirektør forskning, innovasjon og digitalisering

Terje Wistner
Avdelingsdirektør eHelse